Methodiekdocument Kunderberg (uit beheerplan november 2016)

Bijlage 4 Vervaardiging habitatkaart – huidige situatie

Van het Natura 2000-gebied Kunderberg is geen vlakdekkende vegetatiekaart beschikbaar. Van het grootste deel is er een kartering van Staatsbosbeheer. Het overige is aangevuld door gebruikmaking van expert-kennis.

1. De vertaling van vegetatietypen uit de kartering van Staatsbosbeheer naar habitattypen

De vegetatiekartering uit 1991 door Bureau Altenburg & Wymenga, in opdracht van Staatsbosbeheer, is gebruikt (Altenburg 1993). De kartering hanteert een eigen vegetatietypologie, maar ze is naar de eenduidige typologie van Staatsbosbeheer vertaald. Die typologie van Staatsbosbeheer is hier het uitgangspunt. De kaart met de typologie van Staatsbosbeheer is met behulp van de Vertaaldatabase van Staatsbosbeheer, versie najaar 2008, op standaardwijze vertaald in een habitatkaart.

In onderstaande tabel 1 is aangegeven welke voorkomende eenheden uit de Staatsbosbeheertypologie kwalificeren voor habitattypen.

Tabel 1. Vertaling van de typologie van Staatsbosbeheer naar habitattypen.

Habitattypen: en hier toe gerekende vegetatietypen	Typologie	Typologie	Kwaliteit
volgens de Vegetatie van Nederland (VVN) :	Vegetatie van	sbb	
Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	Nederland		
HABITATTYPEN, BEHORENDE TOT DE			
INSTANDHOUDINGSDOELSTELLING VAN HET GEBIED			
Kalkgraslanden – H6210			
Kalkgrasland (Gentiano-Koelerietum)	15Aa1	15A3	G
Klasse der kalkgraslanden (Festuco-Brometea)	SBB-15-b	15-b	M*
Eiken-haagbeukenbossen (Heuvelland) H9160_B			
Eiken-Haagbeukenbos (typische subassociatie)	43Ab1	43C1d	G
(Stellario-Carpinetum typicum)			
Eiken-Haagbeukenbos (subassociatie met Smalle	43Ab1	43C1j	G
stekelvaren) (Stellario-Carpinetum dryopteridetosum)			
Eiken-Haagbeukenbos (subassociatie met Witte	43Ab1	43C1l	G
klaverzuring) (Stellario-Carpinetum oxalidetosum)			
Klasse der eiken- en beukenbossen op voedselrijke	SBB-43-f	43-f	G*
grond (Querco-Fagetea)			
Klasse der eiken- en beukenbossen op voedselrijke	SBB-43-d	43-d	M*
grond (Querco-Fagetea)			
Zomen en ruigten (Droge bosranden) (Heuvelland)			
H6430_C Kruidvlier-associatie (Heracleo-Sambucetum	33Aa6	33A6	G
ebuli)			

^{*-} Het type telt alleen mee onder beperkende voorwaarden (zie PDN: definitietabel habitattypen).

De kartering van het terrein is redelijk gedateerd en het bleek dat de huidige situatie onvoldoende weerspiegeld werd in de kaart die op bovenstaande wijze is ontstaan. Daarom is de kaart gecorrigeerd

door gebruikmaking van kennis van ing. F. van Westreenen, medewerker Staatsbosbeheer, die het terrein al heel lang en goed kent. Ook zijn kleinere vlakken, die op zich te vertalen zouden zijn als Eikenhaagbeukenbos (H9160_B) niet als zodanig beschouwd omdat het om vrij kleine en/of smalle vlakken ging, die onmogelijk als een bosvegetatie beschouwd kunnen worden; ze zijn beschouwd als "overige natuur". Er is in de kartering één vlak dat zich voor het habitattype 6430_C Droge zomen en ruigten (droge bosranden) kwalificeert. Het is feitelijk onbekend of zich in 2004 (ten tijde van de aanmelding) het habitattype er ook nog bevond. Echter zijn er vanaf 2009 jaarlijks betrouwbare waarnemingen van kruidvlieren in de naaste omgeving van dit vlak (zie o.a. Waarneming.nl). We nemen daarom aan dat het habitattype zich er al die tijd wel heeft bevonden en dat het daarom op de kaart hoort.

2. Overige habitats

In het gebied komt een bron voor, die al in het bos een klein beekje vormt naar buiten de Naturabegrenzing. Uit inventariserend onderzoek naar bronnen – in opdracht van Staatsbosbeheer en de provincie Limburg om te bepalen welke bronnen in de diverse Natura-gebieden in Zuid-Limburg zich kwalificeren als kalktufbron – is gebleken dat de bron inderdaad een kalktufbron (H7220) is op grond van het afzetten van tufbanken en het voorkomen van Gewoon Diknerfmos (Van Dort 2011, Van Dort e.a.,2012). De bron kwalificeert zich dus als habitat conform de definities in de profieldocumenten. De bron komt niet voor in de onderliggende vegetatiekartering en de oppervlakte is daaruit dan ook niet af te leiden. Op grond van de veldwaarneming is de oppervlakte gesteld op 10 m2. Het habitat is hier niet nieuw; het is bekend bij lokale deskundigen en het blijkt ook uit het voorkomen van tufbanken. Het habitat is niet genoemd in de aanwijzing voor het Natura-gebied Kunderberg.

3. Overige gedeelten van de kaart

Ontbrekende delen van de kaart (hier een beperkt areaal) zijn handmatig ingevuld door gebruikmaking van de kennis van veldmedewerkers van Staatsbosbeheer.

4. De kaart

De concept-kaart is tijdens een werkatelier-te-velde voorgelegd aan deskundigen van het OBN-DeskundigenTeam Heuvelland. Deelnemers aan dat atelier staan in bijlage 2. De toets is uitgevoerd om eventuele foutieve aanduidingen (die door allerlei oorzaken kunnen ontstaan) op te sporen. Er bleken geen aanleidingen voor wijzigingen in het kaartbeeld; de kaart kreeg in de voorgelegde vorm hun instemming.

De kaart en het genoemde proces is besproken en goedgekeurd in de Adviescommissie voor Kunderberg (zie bijlage2).

Op de definitieve kaart 9.8.4 (habitats – huidige situatie) is opgenomen:

- a. de begrenzing van het Natura 2000-gebied in een rode contourlijn;
- b. binnen deze begrenzing de ligging van de kwalificerende habitats, zoals genoemd in de conceptaanwijzing voor de Kunderberg. Elk habitattype een eigen kleur. In geval een vlak voor meerdere eenheden codeert is een keus gemaakt welk habitattype op de kaart wordt aangegeven. In het geval van de Kunderberg komen een beperkt aantal vlakken voor die coderen voor kalkgraslanden, maar ook voor

Overige natuur. In dat geval is het vlak ingekleurd als kalkgrasland; de bijbehorende tabellen vermelden het percentage van het vlak dat mee mag tellen in oppervlakte-berekeningen;

- c. geen kwaliteitsaanduiding voor de habitats. Deze is wel besproken in de tekst;
- d. aanduiding van het overig gedeelte van het Natura 2000-gebied als "H0000 Overig Natura 2000-gebied" met een neutrale kleur (grijs). Het kwalificeert zich niet voor de hier relevante habitats;
- e. er zijn geen gedeelten van de kaart voor de Kunderberg waarover geen uitspraak kon worden gedaan (H9999);
- f. De ligging van bestaande en nieuwe natuur, samen de EHS, buiten het Natura 2000-gebied Kunderberg ter aanduiding van de inbedding van het Natura 2000- gebied in ruimere context.

Bij de kaart hoort:

- een tabel met oppervlakten van de habitats zoals die op de kaart staan. De tabel maakt onderdeel uit van Tabel 6.1 in paragraaf 6.1.
- een tabel met achterliggende data die de vertaling van de basisgegevens (vegetatiekartering) naar de habitatkaart duidelijk maakt.